

Witam 😊

PRACA DOMOWA NR 4 (30.11-04.12.2020)

UWAGA!

Odpowiedzi na polecenia proszę zapisać w zeszycie, na kartach lub w postaci tekstu w programie Word. Proszę je odesłać na adres e-mail:

m.tomporek@mos4.elodz.edu.pl lub przez komunikator Messenger do **6 GRUDNIA 2020 r.**

w postaci zdjęć (screenów) lub pliku tekstowego.

Brak pracy w terminie skutkuje oceną niedostateczną.

W razie problemów technicznych, osobistych i innych, proszę o kontakt.

Proszę wykonać następujące polecenia z podręcznika „To się czyta! 1” Anny Klimowicz i Joanny Ginter:

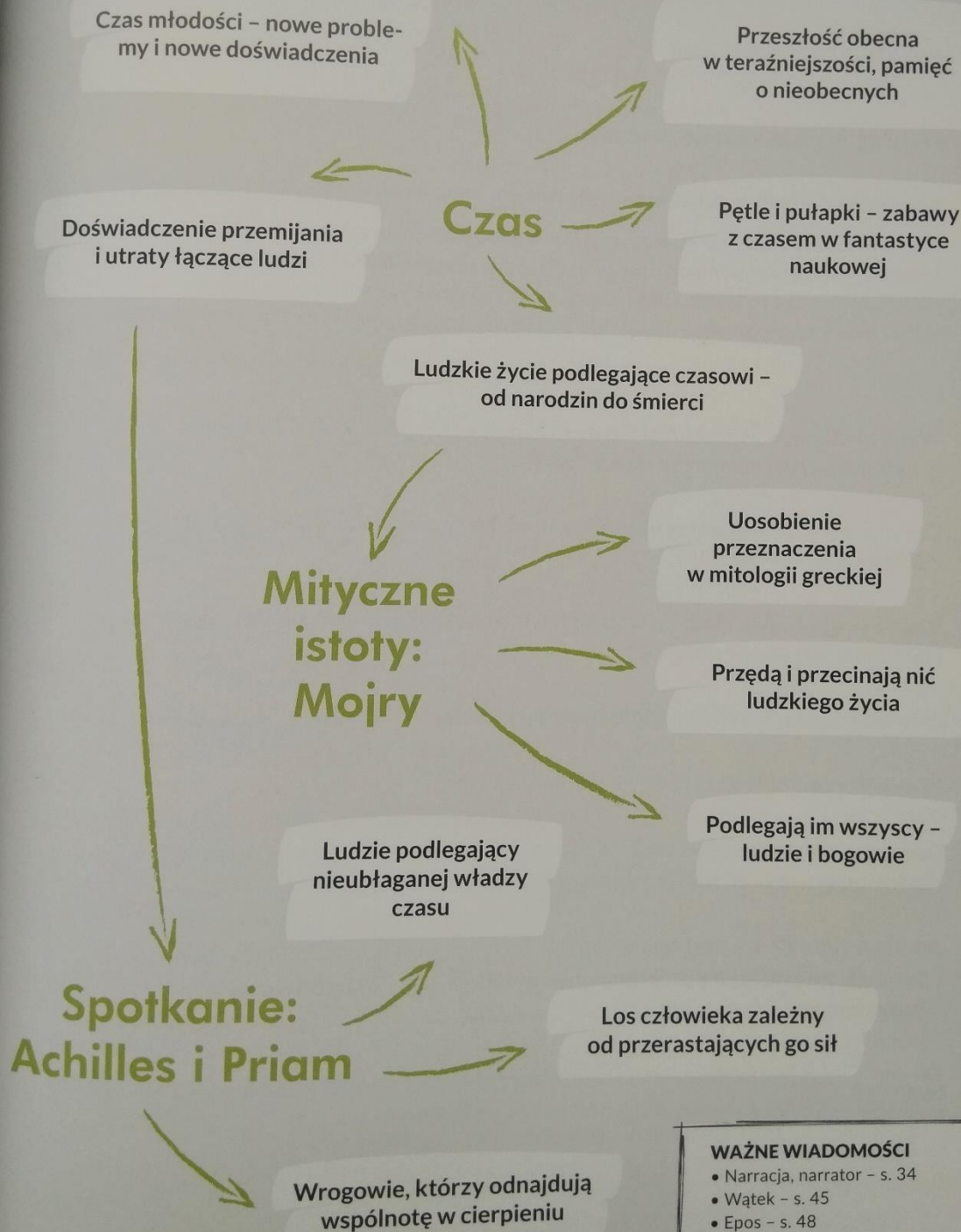
Temat I: „Podsumowanie – człowiek i tajemnice czasu”.

- 1. Przepisz do zeszytu diagram podsumowujący rozdział „Przygody z czasem” (strona 53, podręcznik).**
- 2. Wykonaj pisemnie polecenia (strona 54, podręcznik): 2, 3, 5, 6.**

Temat II: „Formy i funkcje liczebnika i zaimka”.

- 1. Odpowiedz pisemnie na pytania za pomocą wyrazów nazywających liczbę lub kolejność:**
 - W którym roku się urodziłaś/urodziłeś?
 - Ilu masz kolegów, a ile koleżanek?
 - Który masz numer w dzienniku?
- 2. Przepisz do zeszytu *ważną wiadomość* o liczebniku i jego rodzajach (strona 194, podręcznik) i wykonaj ćwiczenia 1-2 (strona 195, podręcznik).**

Podsumowanie wiadomości

WAŻNE WIADOMOŚCI

- Narracja, narrator - s. 34
- Wątek - s. 45
- Epos - s. 48

Sprawdź swoją wiedzę

ĆWICZENIA PODSUMOWUJĄCE

- 1 Wyjaśnij, czym są narracja i narrator.
- 2 Jaki rodzaj narracji zastosowano w poniższym tekście? Uzasadnij swoją odpowiedź.
Tego dnia w szkole spotyka mnie nieprzyjemne zdarzenie z nauczycielką historii, Anną Biernacką, miłą, sympatyczną brunetką pod czterdziestkę [...]. Złapała mnie na drzemce (siedzę pośrodku rzędu pod oknami). To jednak, jak można przypuszczać, nie nuda tego przedmiotu przymknęła mi powieki. Przyczyną drzemki było wyłącznie przemęczenie.
Andrzej Klawitter, *Jedynaczka*
- 3 Wymień utwór, w którym zastosowano narrację trzecioosobową. Na jego przykładzie wyjaśnij, na czym polega ten rodzaj narracji.
- 4 Czym jest wątek w utworze literackim? Podaj trzy przykłady wątków pochodzące z poznanych tekstów.
- 5 Wskaż w wybranym utworze wątek główny i dwa wątki poboczne. Jakich postaci i jakich wydarzeń one dotyczą?
- 6 Odpowiedz, kim był i jakie dzieła stworzył Homer.
- 7 W jakiej epoce powstała i o czym opowiada *Iliada*?
- 8 Czym charakteryzuje się epos? Odpowiedz na podstawie poznanych fragmentów *Iliady* Homera oraz zdobytych wiadomości na temat tego utworu.
- 9 Jak starożytni Grecy postrzegali ludzkie życie i przeznaczenie? Odpowiedz na podstawie omówionych fragmentów *Mitologii* Jana Parandowskiego i *Iliady* Homera.
- 10 Do jakiej odmiany fantastyki możemy zaliczyć *Podróż siódmą z Dzienników gwiazdowych* Stanisława Lema? Jakie cechy utworu na to wskazują?

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Liczebnik oznacza liczbę lub kolejność osób, zjawisk, rzeczy, pojęć itp. Jest odmienną częścią mowy. Warto jednak pamiętać, że niektóre liczebniki się nie odmieniają, np. *pół*. Wyróżniamy kilka grup liczebników.

GŁÓWNE

Oznaczają liczbę (*ilu? ile?*), np. *pięciu* mężczyzn.

PORZĄDKOWE

Oznaczają kolejność (*który, która, które?*), np. *szóstą* doba.

LICZEBNIKI

ZBIOROWE

Oznaczają liczbę (*ile?*), m.in. osób różnej płci i istot niedorostłych, np. *pięcioro* nauczycieli, *dwoje* piskląt.

UŁAMKOWE

Oznaczają ułamki (*ile?*), np. *pół* godziny, *dwie trzecie* zebranych.

NIEOKREŚLONE

Określają liczbę w przybliżeniu, niedokładnie, np. *kilka* książek, *wiele* wiadomości.

194

ĆWICZENIA

1. Przeczytaj tekst, podając właściwe formy liczebników.

Mam 7 kuzynek i 7 kuzynów. Większość z nich nie ma jeszcze 18 lat. 18 lat skończyli tylko 3 moi kuzyni. Z 3 kuzynkami widzę się regularnie przynajmniej 3 razy w roku.

- Odpowiedz, przez którą z wymienionych kategorii nie odmieniają się liczebniki główne i dlaczego.

przypadek, liczba, rodzaj

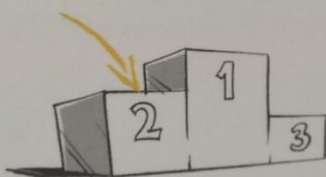
2. Jakimi formami liczebnika *drugi* należy uzupełnić podpisy do rysunków?

1.

wpół do ?

2.

? miejsce

3.

? w kolejce

Nas jest dwoje, a one są trzy

...to są liczebniki porządkowe.

3. Przeczytaj i przepisz do zeszytu **ważną wiadomość** o zaimku (strona 197, podręcznik) i wykonaj polecenia 9, 10, 11.

b) Żeby przy... potrzebujesz 1,5 kg ziemniaków, 2 jajek, 10 łyżek mąki oraz 1/3 kostki masła.
c) Mamy 6 jabłek dla czterech osób, więc na każdą osobę przypadnie 1,5 jabłka.

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Zaimek jest częścią mowy, która w wypowiedzeniach pełni funkcje innych wyrazów: rzeczowników, przymiotników, liczebników i przysłówków. Zaimki odmieniają się tak samo jak części mowy, które zastępują, przy czym zaimki zastępujące przysłówki są nieodmienne.

ZAIMKI

- RZECZOWNE**
 - Przykłady: *kto, ty, on, ktoś, co, nic.*
 - Odmieniają się przez przypadki.
 - Zaimek *on* odmienia się przez przypadki, liczby i rodzaje.
- PRZYMIOTNE**
 - Przykłady: *taki, tamten, któryś, mój.*
 - Odmieniają się przez przypadki, liczby i rodzaje.
- LICZEBNE**
 - Przykłady: *ile, tyle.*
 - Odmieniają się przez przypadki.
 - Zaimki *ile, tyle* odmieniają się także przez rodzaje.
- PRZYSŁÓWKOWE**
 - Przykłady: *jak, kiedy, gdzie, tak, jakoś, wtedy.*
 - Są nieodmienne.

197

8 Wskaż w tekście zaimki. Jakie części mowy zostały nimi zastąpione?

W całym naszym kraju zaczynają obowiązywać jednolite zasady segregacji odpadów. W wiatach śmietnikowych możemy znaleźć pięć pojemników – właśnie tyle rodzajów śmieci wyodrębniono. Jednym z nich są odpady biodegradowalne, które obejmują m.in. resztki jedzenia. Znajdziemy tu też pojemniki na papier, szkło oraz metale i tworzywa sztuczne. A co oznaczają „resztkowe”? Trafia tam wszystko to, czego nie można wyrzucić do pozostałych pojemników.

9 Przekształć tekst tak, aby ograniczyć powtórzenia. W tym celu zastąp powtarzające się wyrazy odpowiednimi zaimkami. Zapisz przekształcony tekst w zeszytcie.

Wiele wydarzeń jest dziś komentowanych w internecie za pomocą memów. Memy bardzo szybko się rozprzestrzeniają, ale żyją krótko. Memy zastępuje się nowymi obrazkami z podpisami nawiązującymi do aktualnych wydarzeń. Aktualne wydarzenia są najważniejszym źródłem memów.

10 Porównaj dwa zdania. Które z nich jest bardziej ogólne, a które – bardziej szczegółowe? Jak nadmiar zaimków wpływa na szczegółowość wypowiedzi?

- a) Poeta sięgnął do tego, co już było, dodał coś od siebie i powstało coś nowego.
- b) Poeta sięgnął do mitu o Dedalu i Ikarze i rozwinął wątek trudności związanych z lotem, dzięki czemu powstała zupełnie inna – jeszcze bardziej tragiczna – wizja upadku Ikarza.

11 Jakimi formami zaimków należy uzupełnić podane zdania?

- a) Nigdy nie jestem pewien, do (kto) zwracać się w (taki) nietypowych sprawach.
- b) Spotkałam się przez ostatnie dni z (tyle) osobami, że weekend najchętniej spędziłabym w (jakiś) cichym, spokojnym miejscu.
- c) (Cokolwiek) się podejmie, okazuje się to sukcesem.
- d) Z (ile) osobami o tym rozmawiałeś?
- e) Nie było (ty) w mieszkaniu, gdy zdarzył się wypadek.
- f) (Ty) w ogóle nie brałam pod uwagę.

WAŻNA WIADOMOŚĆ

Niektóre zaimki nazywające osoby mają w określonych przypadkach dwie lub trzy formy – dłuższe i krótsze: *ja – mnie, mi; ty – tobie, ci, Ciebie, cię; on – jemu, mu, jego, niego, go*. Dłuższe formy są akcentowane i używa się ich:

- na początku wypowiedzenia, np. *Mnie tam nie było;*
- gdy na zaimek kładzie się akcent, np. *Tylko Ciebie kocham;*
- w przeciwstawieniach, np. *Wskazał jego, a nie Ciebie;*
- po przyimkach, np. *Dzwoniłam do niego trzy razy.*

W pozostałych wypadkach należy używać krótszych form.